Fil-Qorti tal-Maġistrati (Malta)
Bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali

Maġistrat Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Maġ. Jur. (Int. Law)

Seduta: Distrett Rabat

Illum, 13 ta' Jannar, 2021

Il-Pulizija
(Spettur Stacey Attard)

-vs-

Paul Spiteri, detentur tal-Karta tal-Identita` numru 896349M; u

Dolores Spiteri, detentriċi tal-Karta tal-Identita` numru 971648M

Il-Qorti,

Rat l-akkużi miġjuba fil-konfront tal-imputati Paul Spiteri u Dolores Spiteri u ċioe` talli:

1. Bejn it-12 t'Ottubru, 2019 u 13 ta' Ottubru, 2019 gewwa 91, Eternity, Triq San Piju V, Rabat, Malta

   Bla ħsieb li jisirqu jew li jagħmlu ħsara kontra l-Liġi iżda biss biex jeżerċitaw dritt li jippretendu li għandhom, ġiegħlu bl-awtorita' tagħhom innfushom lil xi ħadd jħallas dejn jew jesegwixxi obbligazzjoni tkun li tkun jew fixklu lil xi hadd fil-pussess ta' ħwejjgu b'xi mod ieħor kontra il-Liġi, jew indaħlu fi, ħwejjeġ ta' ħaddieħor.

2. Fis-sena 2013 u f'xi zmien ta' wara taw fastidju lil Rosianne Cutajar b'mod li kienu jafu jew messhom kienu jafu li dan kien fastidju ghall-persuna msemmija.

Semghet ix-xhieda.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Semghet it-trattazzjoni.

Ikkunsidrat-

<u>L-Ewwel Imputazzjoni: *Raggion fattasi*</u>

L-ewwel imputazzjoni tirrigwarda r-reat ravvizat bl-artikolu 85 tal-Kodici Kriminali.

Jirrizulta li l-imputati kif ukoll l-parte civile Rosianne Cutajar jghixu fi binja maqsuma f'zewg appartamenti; Cutajar tirrisejdi fis-sular ta' fuq u l-imputati fis-sular t'isfel.

Skond Rosianne Cutajar l-imputati, minghajr il-kunsens taghha, qabdu w zebghu nofs il-faccata komuni indiviza taz-zewg appartamenti, u minkejja interpellati biex jirripristinawha ghall-istat originali taghha u cioe` fuq il-gebla, naqqsu milli jaghmlu dan.

Issir riferenza ghas-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Denise Caruana** fejn dik il-Qorti qalet hekk:[1]

> "…… kwistjonijiet dwar titolu ma jistghux ikollhom effett sabiex tigi stabbilita jew eskluza ir-reita'. Dan ghaliex dak li trid tindaga il-Qorti huwa jekk kienx jezisti stat ta' fatt li gie mibdul unilateralment minn parti wahda tant illi l-vittma ta' dan ir-reat tigi <u>ipprivata mill-uzu jew tgawdija</u> ta'l-oggett li kien fil-pussess taghha qabel dak l-att spoljattiv……
>
> Illi l-elementi tar-reat in dizamina gew migbura mill-Ewwel Qorti fid-decizjoni taghha, liema esposizzjoni tad-dritt hija dettaljata tant illi din il-Qorti ma ghandha ghalfejn izzid xejn iktar fir-rigward. Jigi osservat biss illi:
>
> **"Din il-Qorti tibda biex tghid li r-reat kontemplat fl-Artikolu 85 tal-Kodici Kriminali ma hux intiz biex jissostitwixxi l-azzjonijiet rivendikatorji jew xort'ohra li bihom dak li jkun jikseb ir-rikonoxximent tad-drittijiet tieghu fi jew fuq proprjeta`, mobbli jew immobbli**.

[1] Dec.30.11.2016 per Onor. Imhallef Dr. Edwina Grima

L-Artikolu 85 huwa intiz biex dak li jkun ma jiehux il-ligi b'idejh, u ghalhekk l-iskop wara din id-disposizzjoni – bhad-disposizzjonijiet fil-kamp civili dwar l-actio spolii – huwa li tipprotegi l-*istatus quo.*[2]"….

"Ghall-finijiet tar-reat ta' ragion fattasi 'il-pussess materjali, jew detenzjoni, hu sufficjenti ghall-avverament tal-ipotesi tal-ligi' (ara appell kriminali **Il-Pulizija vs George Zahra**, 16 ta' Lulju 1958 – Vol. XLII.iv.1453). Min ikollu oggett misluf lilu ghat-tgawdija tieghu ghandu l-pussess materjali ta' dak l-oggett. Taht l-artikolu 85 tal-Kodici Kriminali ma hemm ebda bzonn li jigi ippruvat xi element ta' pussess aktar sostanzjali minn hekk.[3]"[emfazi tal-Qorti]

Issir riferenza ukoll ghas-sentenza **Il-Pulizija vs Eileen Said**:[4]

Illi l-appellanti instabet hatja tar-reat ta' "ragion fattasi" jew dak li jissejjah "the exercise of a pretended right" . Illi din l-azzjoni bazata fuq l-Artikolu 85 tal-Kap.9 tal-Ligijiet ta' Malta hija speci ta' zona grigja bejn il-kamp civili u dak kriminali , tant li Sir Andrew Jameson meta kien qed jigi abbozzat il-Kodici Penali Malti kien osserva fir-Rapport tieghu fir-rigward li :-

"It is doubtful whether acts of this kind would not be better left to the operation of the ordinary civil remedies by way of interdict of or claim for damages….." (Ara Prof. Sir Anthony Mamo - Notes on Criminal Law" (Parti Speciali) Vol. II)

Illi l-elementi tar-reat in dizamina gew magisterjalment migbura fid-definizzjoni analitika moghtija mill-Imhallef W. Harding fis-sentenza ta' din il-Qorti fil-kawza **" Il-Pulizija vs. Giuseppe Bonavia et.** " (App.Krim. 14.10.1944 , Vol.XXXII - IV , p.768) u dawn jinkludu :-

a) att estern li jimpedixxi persuna ohra minn dritt li hija tgawdi, u li jkun sar bid-dissens esplicitu jew implicitu ta' dik il-persuna .
b) l-imputat irid jemmen li qed jagixxi bi dritt ;
c) ix-xjenza tal-imputat li qed jiehu b'idejh dak li suppost jiehu tramite l-process legali ;
d) li l-att ma jinkwadrax ruhu f'reat aktar gravi .

Illi kif dejjem gie ritenut element importanti kostituttiv ta' dar-reat hu dak intenzjonali fis-sens li l-agir ta' dak li jkun irid ikun maghmul bil-hsieb li hu qed jezercita dritt li jahseb li ghandu ghad-distinzjoni mir-reati ta' serq jew danni volontarji fuq proprjeta' ta' haddiehor per ezempju . Ghalhekk hemm bzonn li issir indagni fuq il-movent li jkun wassal lill-persuna li ikkommettiet dar-reat biex taghmel dak li ghamlet . L-element materjali invece jikkonsisti filli wiehed jippriva persuna ohra minn xi dritt fuq haga li ghandu id-dgawdija taghha.

Ir-reat ma jissussistix meta l-att materjali jikkonsisti fir-retenzjoni ta' pussess li dak li jkun gja ikollu. Hemm bzonn li jkun hemm att pozittiv li **jippriva lit-terz, jew ifixklu fil-pussess** tal-haga ghax kif jghid il-CARRARA (Prog. Parte Speciale Vol.5 para. 2850 :-

"L' atto esterno deve privare altro contro sua voglia di un bene che gode . Chi e' nell'attuale godimento di un bene e continua a goderne a dispetto di chi non voglia ; non delinque perche' la

[2] **Il-Pulizija vs Jane Scicluna** – App.Inf.
[3] Appell Kriminali **il-Pulizija vs Mario Bezzina** dec 26/05/2004
[4] Onor Imhallef Dr Joseph Galea Debono; Dec.19.06.2002; App. Nru.37/2002 JGD.

> legge protegge lo "stato quo" , il quale non puo' variarsi tranne per consenso degli interessati o per decreto della autorita' giudiziale . [emfazi tal-Qorti]

Il-Qorti tal-Magistrati (Malta) fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Emanuel Abela** iddikjarat kif gej:[5]

> Fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Georgina Gauci**, deciza fis-7 ta' Jannar 1998, il-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Inferjuri) qalet hekk:
>
> "[F]il-ligi taghna r-reat ta' ragion fattasi mhux meqjus bhala delitt kontra l-proprjeta' izda bhala delitt kontra l-amministrazzjoni tal-gustizzja u amministrazzjonijiet pubblici ohra".
>
> Illi l-Qorti tinnota li huwa ormai stabbilit li l-elementi kostitutivi tar-reat ta' ragion fattasi, huma erbgha, u cioe:
>
> "(1) att estern li jispolja lil xi hadd iehor minn haga li jkun qieghed igawdi, liema att ikun ezegwit kontra l-opposizzjoni, espressa jew presunta, ta' dan il-hadd iehor;
>
> (2) il-kredenza li l-att qieghed isir b'ezercizzju ta' dritt;
>
> (3) il-koxjenza fl-agent li hu qieghed jaghmel di private braccio dak li jmissu jsir permezz ta' l-awtorita` pubblika (jew, fi kliem il-Crivellari, Il Codice Penale per il Regno d'Italia Interpretato ecc., Torino, 1895, Vol. VI, pagna 749, 'la persuasione di fare da se` cio` che dovrebbe farsi reclamando l'opera del Magistrato'); u
>
> (4) in-nuqqas ta' titolu li jirrendi l-fatt aktar gravi (ara, fost diversi sentenzi, **Il-Pulizija vs. Salvatore Farrugia**, Appell Kriminali 14 ta' Dicembru, 1957, Vol. XLI.iv.1506; **Il-Pulizija vs. Carmel sive Charles Farrugia,** Appell Kriminali 17 ta' Frar, 1995; **Il-Pulizija vs. Carmelo Ciantar,** 18 ta' Settembru, 1996; ara wkoll **Falzon, G.,** Annotazioni alle Leggi Criminali (Malta), 1872, p. 123).
>
> Hu risaput - u dan, del resto, johrog mill-istess definizzjoni tar-reat in dizamina - li l-istess att materjali jista' jaghti lok ghar-reat ta' ragion fattasi jew ghal reat iehor (hsara volontarja, serq), u jekk ikunx hemm dana r-reat ta' ragion fattasi jew xi reat iehor ikun jiddependi mill-intenzjoni tal-agent. Hu rrelevanti jekk dina l-intenzjoni tikkwalifikax bhala intenzjoni specifika jew intenzjoni generika".[6]
>
> Ovvjament huwa sufficjenti li jikkonkorru l-ewwel tliet elementi. Ghall-finijiet tar-reat ta' ragion fattasi huwa bizzejjed xi forma ta' pussess.

Fl-ewwel lok jigi sottolinejat li ma jirrizultax li bl-ghemil tal-imputati, Cutajar giet ipprivata mill-uzu jew tgawdija tar-residenza taghha w ghalhekk ma jistax jinghad li sehh ir-reat ta' raggion fattasi.

---

[5] 13.10.2014 per Onor Magistrat Dr. Neville Camilleri; Kump. Nru 866/2011

[6] Appell Kriminali **Il-Pulizija vs. Mario Lungaro**, 18 ta' Novembru, 1996.

Ghall-kuntrarju, din il-kwistjoni hi **interament wahda ta' natura civili** w qatt ma kellha tispicca quddiem il-Qrati tal-Ġustizzja Kriminali.

Fit-tieni lok, fl-ebda stadju ma gie esebit it-<u>titlu</u> li Cutajar ghandha fuq il-propjeta` in kwistjoni, senjatament biex tipprova li hi ghandha *undivided share* tal-faccati kollha tal-binja li tinsab mifruxa fuq kantuniera, inkluz fuq il-faccata tal-apartament tal-imputati. Isegwi li lanqas ma gie pruvat li l-imputati ma kellhomx dritt, ossia titolu, li permezz tieghu pprossegwew biex zebghu l-faccata tas-sular li jappartjeni lilhom.

Ghalhekk fuq skorta ta' din il-gurisprudenza kif ukoll tenut kont tar-rizultanzi processwali, l-ewwel imputazzjoni ma gietx soddisfacentement ppruvata sal-grad rikjest mill-ligi.

Il-Qorti ma tistax ma tikkumentax dwar il-fatt li aktar ma jghaddi zmien minflok ma partijiet ifittxu li jindirizzaw il-lanjanzi taghhom fil-*fora* kompetenti, u cioe' fil-qrati civili, jaghzlu li jifthu proceduralii penali li qatt ma jistghu iwasslu sabiex tali lanjanzi jigu rizolti definittivament. Dan hu abbuz serju tal-Qrati tal-Gustizzja kif ukoll tas-servizzji tal-Pulizija Ezekuttiva li ma jistax jibqa' jigi tolerat.

Il-Pulizija wkoll tkun qed tonqos serjament fid-doveri taghha meta ma kull kwerela, taqbad u tintavola l-akkuzi minghajr imqarr l-icken investigazzjoni. Il-prosekuzzjoni ghandha tezercita dak id-dixxerniment mistenni meta tigi biex takkuza persuna billi tiddistingwi kazijiet li huma purament ta' natura civili minn dawk li huma ta' natura penali.

Ghalhekk qabel ma jigu istitwiti proceduri fil-konfront ta' persuna, ma hemm xejn li jostakola lill-pulizija milli tikkonsulta ma' esperti legali taghha sabiex tikkonstata jekk hemmx kaz fil-konfront ta' dik il-persuna. Ta' spiss qed jigri li mal-ewwel rapport jew kwerela tittiehed azzjoni immedjata kontra individwi minghajr ma jkun hemm konstatazzjoni tal-fatti, bid-decizjoni tintefa' f'hogor il-qorti anke f'kazijiet bhal dan in dezamina fejn *ictu oculi* ma hemmx kaz. Li bniedem jitressaq il-Qorti jiffaccja imputazzjonijiet dwar xi reat hi esperjenza trawmatika, *multo magis* meta dak ir-reat igorr piena ta' prigunerija. Dan m'ghandux ikun!

Hi fid-diskrezzjoni tal-Pulizija tintavolax kaz irrispettivament jekk hux qed tigi mitluba taghmel dan b'xi kwerela! Sta ghaliha tiddeciedi jekk tiehux passi ulterjuri! F'kaz li jkun deciz li l-kwerela mhix wahda gustifikata skond il-ligi m'ghandhiex tmexxi. Imbghad, kwalunkwe persuna li thossha aggravata minn decizjoni tal-Kummissarju tal-Pulizija, f'kaz li dan ma jmexxiex l-quddiem il-

proċeduri meħtieġa, tista' tirrikorri ghall-proceduri previsti bl-artikolu 541 tal-Kodici Kriminali.

Dwar it-tieni imputazzjoni l-koppja Spiteri tinsab imputata fl-2013 u fiz-zmien ta' wara, ghamlet *harassment* lis-Sinjorina Cutajar.

Jibda biex jinghad li ghalkemm c-citazzjoni hi biss 'avviso a comparire' l-imputazzjoni ghandha tkun marbuta ma dettalji specifici sabiex wiehed jista' jiddefendi ruhu adekwatament. Fil-fatt is-subartikolu (2) ta' l-artikolu 360 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi li:

"Ic-citazzjoni ghandha ssemmi car il-persuna mharrka, u ghandu jkun fiha, fil-qosor, il-fatti ta' l-akkuza, bil-partikularitajiet ta' zmien u ta' lok li jkunu jinhtiegu jew li jkunu jistghu jinghataw…..."

Ghalhekk l-imputazzjoni ma kellhiex tithalla daqshekk vaga fejn l-unika indikazzjoni hi l-frazi *"f'xi zmien ta' wara"*.

Mix-xhieda ta' Cutajar jirrizulta li l-ghemil lamentat kien wiehed sporadiku b'incidenti li sehhew fl-2013, 2016 u 2017.

Tixhed li fl-2013 l-imputata *"rammitli l-bicca tal-art barra darbtejn"* u ghajjritha li *"mahmuga"*, fl-2016 *"gejt akkuzata li ma naghtix sehmi rigward il-komun"* u fl-2017 *"gejt aggredita, imbuttata minn spallejja, mhedda u mwaqqfa milli nitla fid-dar tieghi ghar-ragunijiet illi hi dehrilha li jiena kont qed nigdeb fuq xi haga li qed nabbuza minnhom...sabu l-main tal-komun mitfi wehhlu fija fuq xi informazzjoni li giet mghotija lilhom......ghajjritni quddiem it-tifel bl-lingwagg ahrax...hedditni li ha titfghani u tkaxxkarni it-tarag ghall-isfel"*. Izzid li ma tistax taghti dati precizi imma kien hemm drabi fl-*2017 meta "kien hemm drabi fejn jiena kont tiela t-tarag l-ewwel sular jinfetah il-bieb nigi mghajjra chicken u jinghalq il-bieb"* filwaqt li thossha *"molested ghaliex dawn ghassa tieghi."*

Issir riferenza ghas-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Joseph Bajada:**[7]

> "Illi r-reat tal-fastidju u tal-harassement kif ikkontemplati fl-artikoli 251A u 251B gew introdotti ghall-ewwel darba fil-ligi penali Maltija bl-Att XX tas-sena 2005. Illi mill-gurisprudenza tal-qrati taghna jidher illi l-imgieba li tohloq il-fastidju trid tkun "*a course of conduct*" u mhux incident wiehed u izolat. Illi f'sentenza moghtija mill-Qorti ta'l-Appelli Kriminali fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs James Demanuele** deciza fis-26 ta' Novembru 2009 il-Qorti stqarret:
>
> "L-artikolu 251A johloq ir-reat ta' persuna li ggib ruha b' mod li taghti fastidju lil persuna ohra u b' mod li tkun taf jew imissha tkun taf li dan ikun ta' fastidju ghal dik il-persuna. Il-ligi fis-sub-inciz (2) tkompli

[7] Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, Magistrat Dr. Edwina Grima, [02.05.2013]

tiddisponi li persuna li tkun qed iggib ruha b' mod dubbjuz imissha tkun taf li dik l-imgieba tammonta ghal fastidju ta' persuna ohra jekk fil-qies ta' persuna ragjonevoli li jkollha l-istess informazzjoni, din kienet kieku tahseb li dik l-imgieba kienet tammonta ghal fastidju tal-persuna l-ohra. Fis-subinciz (3)(c) il-ligi tkompli tghid li persuna akkuzata b'reat taht dan l-artikolu tista' ggib prova li fic-cirkostanzi partikolari dik l-imgieba kienet wahda ragjonevoli. Fl-artikolu 251 C hu provvdut li riferenzi ghall-ghoti ta' fastidju lil persuni jinkludi meta wiehed jaghti qata': ("*alarming")* jew idejjaq: ("*causing ..distress")* lill-persuna.

Illi t-terminu legali fastidju (bl-Ingliz "h*arassment")* gie definit mill-Black's Law Dictionary - (7th. edit.) bhala :-

"*Words, conduct or action (usu. Repeated or persistent) that being directed at a specific person, annoys, alarms or causes substantial emotional distress in that person and serves no legitimate purpose",* dan l-element ta' ripetizzjoni jew persistenza ma jridx jigi konsidrat "*in isolation*" b' riferenza biss ghall-kaz mertu tal-kawza imma wkoll irid jitqies fl-isfond tar-retroxena u ta'l-agir precedenti tal-gudikabbli. Dan ghaliex kif gie ritenut minn din il-Qorti fl-Appell Kriminali : **"Il-Pulizija vs. Alan Caruana Carabez"** [21.6.07] :-

"…. f' kazijiet bhal dawn ir-retroxena ghal kull incident hija importanti biex il-Qorti tkun tista' tispigola l-incident izolat u accidentali minn agir abitwali ta' fastidju fuq periodu ta' zmien."

Pero', xorta wahda jkun irid jirrizulta mill-provi ghall-fini tal-parametri tal-akkuza nnifisha."

Illi apparti mid-dispozizzjoni kontenuta fl-artikolu 251C li tghid li riferenzi ghall ghoti ta' fastidju lil persuni jinkludu meta wiehed jaghti qata' jew idejjaq lill-persuna. *("alarming the person or causing the person distress"* fit-test Ingliz), il-ligi taghna ma taghti ebda definizzjoni ohra tat-terminu generiku fastidju jew "*harassment".* Issa filwaqt li n-nuqqas ta' definizzjoni specifika w dettaljata tar-reat in dizamina taghmilha possibbli ghall-gudikant li jqis bhala fastidju agir li jkun jiehu l-forma ta' diversi varjazzjonijiet tal-istess delitt, jista' mill-banda l-ohra johloq ukoll incertezzi fl-applikazzjoni tal-ligi penali fir-rigward ta' dawn it-tip ta' reati li ta' sikwiet jimbtu minn relazzjonijiet inter-personali komplikati w delikati. Kull tip ta' dan l-agir pero' hu kalkolat li johloq certa biza' f'dak li jkun b'mod li johloq sensazzjoni li qed tigi segwit u impoggi taht certa pressjoni ingusta. Hu proprju dan li din il-ligi l-gdida trid tipprojbixxi."

Illi mill-qari ta' l-akkuza jirrizulta illi l-imputat qed jigi akkuzat b'incident wiehed li sehh is-6 ta' Gunju, 2015. Illi ghalhekk il-Qorti ma tistax tqies il-fatti kif stabbiliti fil-kawza bhala a *"course of conduct"* (fit-test Ingliz) li skond gurisprudenza recenti ta' din il-Qorti trid tirrizulta biex jissussistu dawn ir-reati ta' fastidju w ikkagunar ta' biza' (ara f' dan is-sens l-Appell Kriminali: **"Il-Pulizija vs. Raymond Parnis"** per V. De Gaetano C. J. [24.4.2009]). L-Proskezzjoni fl-akkuza qed tirreferi biss ghall-incident wiehed u izolat u qed takkuza lill-imputat b'dak, ghalkemm l-akkuza donnha qed tirreferi ghar-reat bhala wiehed kontinwat."

Fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Francis Xavier Micallef** il-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) rriteniet is-segwenti:[8]

"Illi l-imputat jinsab akkuzat ukoll bir-reat ta'l-hekk imsejjah "harassement" bil-vjolenza kif previst fl-artikolu 251B tal-Kapitolu 9. Illi f'sentenza moghtija mill-Qorti ta'l-Appell Kriminali fl-ismijiet il-Pulizija

[8] Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, Magistrat Dr. Edwina Grima [17.02.2011].

vs Raymond Parnis (per Prim'Imhallef Vincent DeGaetano 24/04/2009), il-Qorti tat definizzjoni ezawrjenti ta' dak li jikkostitwixxi il-*harassement* taht dina id-disposizzjoni tal-ligi. Il-Qorti ta'l-Appell fis-sentenza taghha fil-fatt tissottolinja l-fatt illi l-kelma "imgieba" fit-test tal-ligi timplika "a course of conduct" u mhux xi incident wiehed izolat. Il-Qorti tistqarr:

… illi dawn l-affarijiet kollha li sehhew fil-kuntest ta' incident wiehed – ma jistghu qatt jammontaw ghar-reat kontemplat fl-Artikolu 251B imsemmi. Dan ir-reat gie evidentement ispirat mill-Artikolu 4(1) tal-*Protection from Harassment Act, 1997* tal-Ingilterra, liema artikolu jipprovdi testwalment hekk: *"A person whose course of conduct causes another to fear, on at least two occasions, that violence will be used against him is guilty of an offence if he knows or ought to know that his course of conduct will cause the other so to fear on each of those occasions."* L-Artikolu 251B taghna – u hawn il-Qorti ser tuza t-test Ingliz proprju biex wiehed ikun jista' jara x-xebh u fejn saru t-tibdiliet – jipprovdi, fis-subartikolu (1) tieghu, hekk: *"A person whose course of conduct causes another to fear that violence will be used against him or his property or against the person or property of any of his ascendants, descendants, brothers or sisters or any person mentioned in sub-article (1) of article 222 shall be guilty of an offence if he knows or ought to know that his course of conduct will cause the other so to fear on each of those occasions…"* . Il-kliem "on each of those occasions" huma indikattivi li l-att materjali ma jistax isehh f'okkazjoni wahda izda jrid ikun hemm ghall-anqas zewg okkazjonijiet – proprju kif jinghad fil-matrici Ingliza, "on at least two occasions". Ghal xi raguni – fil-fehma ta' din il-Qorti kompletament illogika – il-kliem "on at least two occasions thallew barra". Fi kliem l-edituri ta' **Blackstone's Criminal Practice, 2008**:

"How separate the two occasions must be remains to be seen. The nature of stalking, the activity which primarily created the need for the new offences, might mean that the occasions are likely to be on separate days, although it may be possible to differentiate activities on one day where they can be viewed as not being continuous. The further apart the incidents, the less likely it is that they will be regarded as a course of conduct…It was recognised, however that circumstances can be conceived 'where incidents, as far apart as a year, could constitute a course of conduct'. The type of incidents would be those intended to occur on an annual event such as a religious festival or a birthday…"

Din il-Qorti mhix ser tipprova taghti definizzjoni ezawrienti ta' x'jammonta ghal "course of conduct" ghall-fini tal-imsemmi Artikolu 251B(1) – u anqas ma hi ser tipprova telenka kazijiet, anke jekk biss bhala forma ta' ezempju, li jammontaw jew ma jammontawx ghal tali "imgieba", haga li trid tigi deciza minn kaz ghal kaz skond ic-cirkostanzi u bl-applikazzjoni ta' doza qawwija ta' saggezza min-naha tal-gudikant. Dak li qed jigi deciz f'din il-kawza hu biss li incident wiehed (u, *per di piu`*, ta' minuti) ma jammontax ghal "course of conduct" ghall-finijiet tal-Artikolu 251B(1). Inoltre huwa evidenti li l-vjolenza kontemplata fl-imsemmi artikolu hija dik li talvolta tista' tigi perpetrata fil-futur u mhux dik li effettivament tkun giet kommessa. Il-vjolenza effettivament kommessa tigi punita taht disposizzjonijiet ohra tal-ligi."

Il-ligi ghalhekk titkellem dwar "imgieba", *a course of conduct,* u minn dina l-esposizzjoni legali, jirrizulta illi dan ir-reat ma jissussistix jekk dan ikun xi incident izolat.

Mix-xhieda tas-Sinjorina Cutajar jidher li ma jistax jinghad li hemm dak il-*course of conduct* li hu rekwizit essenzjali tar-reat ravvizat bl-artikolu 251A tal-Kodici Kriminali, izda dawn kienu **atti distinti b'ghemil differenti.**

Fil-fatt fl-2013 hi giet insulentata bi kliem "mahmuga" w intremmietilha l-bicca tal-art. Bhala tali, l-ghemil li sehh fl-2013 meta giet mormija l-bicca tal-art barra darbtejn, jekk qatt jista' jitqies li jammonta ghal *harassment*, dan gie preskritt fl-2018 ai termini tal-artikolu 688(d) tal-Kodici Kriminali.

Imbghad fil-2016 giet rinfaccjata bi pretensjoni - li potenzjalment w facilment setghet tkun wahda gustifikata dment li kkonkorrew ic-cirkostanzi idoneji – biex taghti sehem taghha tal-ispejjez. Li wiehed ifittex dak li fil-fehma tieghu jispettah bi dritt difficilment jitqies bhala forma ta' *harassment*!

Fl-ahhar nett dak li sehh fl-2017, mhux talli ghandu jitqies bhala incident izolat, izda l-ghemil xejn civili w ta' stmerrija tal-imputata kif deskritt minn Cutajar, aktar milli *harassment* jinkwadra taht reati ravvizati bl-artikolu 339(1)(d)(e) tal-Kodici Kriminali, imputazzjoni li ma gietx addebitata lill-imputati.

Ghal dawn ir-ragunijiet l-imputati qed jigu liberati mill-imputazzjonijiet migjuba kontrihom.

Dr. Donatella M. Frendo Dimech
Magistrat